

دسندياد
أووه
سفرونه

0063
2,1.11

Donated by
Mr. Askar (CAR)

(Mr. Askar)

د سندباد

أو ود

سفر و نه

د کتاب نوم : د سند باد اؤوه سفرونه

د مصنف نوم : صفیه حلیم

د چاپ کال : ۱۹۹۴

درک : پیښور

چاپ کونکے : نیو اباسین پرنشنگ سرو Suzuki پیښور خار

تزيين و آرائش : یونی گرافیکس پیښور خار

خپروونکے : صاحبزاده عسکر اعظم

د چاپ حقوق تول محفوظ دی

پښتانه ماشومان هم کیسی غواری - هرقسمه کیسی.
پښتنو میاندو اونیاکانو سره یو خو قیصی شته لکه د توری
سپینی، نیکی بدی. کارغه خارونی او نوري. خو دا خوله
په خوله راروانی دي.

پښتنو شاعرانو، لیکوالانو او پوهانو دي ارخ ته دیره کمه
پاملننه ورکړي ده. یو خو لیکوالانو خپله ستړی کړي ده خو
ستینور ځائی ئي نه مونتلې.

حال دا چې زیاتو پرمختلو ژیوکنېي د ماشومانو ادب خه برخه
لري - د ماشومانو مودیئزی خوریږي، کتابګوټي ورله لیکلې
شي. ورځپانو کښی برخه ورکولې شي. خو پښتوکنېي دا کمه
دیرمحسوسېږي.

کیسی د بنیادم ژوند سره تړلی را روانې دی - د بنیادم د
ژوند پورے تړلی اپوندہ کشالي او پینبې کیسی جوړو. د
دی کشالو او پینبو یون او تړون د پاره خوئنده اوناخوئنده
کردارونه پکارو. دا هرڅه چې پځائے ځائے وولري نوکبشه
خو جوړه شي خو ترڅو چې د تخیل رنګ ورنکړي شي تر هغې
بې خوندې وي . جوړه شي ووشي او هېړه شي . د تخیل رنګ
کیسی ته نه صرف خوند ورکوي بلکه ژوند هم ورکوي. ..
چرته چې د بنیادم ژوند تهذیبی بنه ونیوه ، هلتله ادبی وده هم

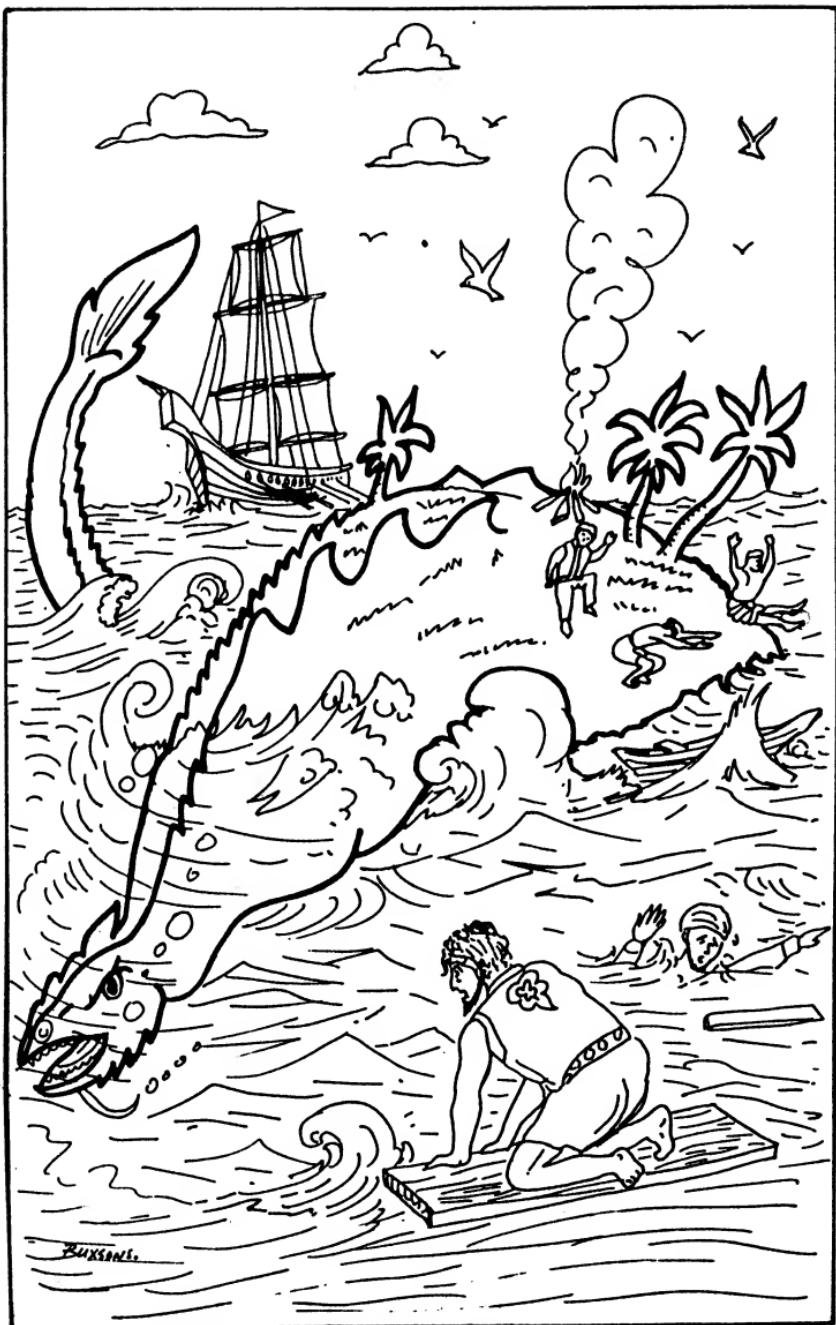
مینځ ته راغله.

هندوستان ، چین ، مینځینی ختیځ ، مصرکښی د روانو او بو په غاره یوشان غوندي تهذیبونه و توکیدل. هلته کیسوته هم ادبی رنګ ورکړل شو. دی کښی زیاتی کیسی داسی هم وزیزیدی چې نه صرف وپائیدی بلکه دخلکو ژوند ته ئی ، مذهبی رنګ هم ورکړو. او دهғي کیسو کردارونه خدايان ووګنل شول. د هغونه به نومونه سازونه، سیونځی ، صنعتی اداری ، د عبادت څایونه جور بشول.

اسلامی تعلیماتو دا تصوراتی خدايان رد کړل نو د اسلامی شعر او ادب سیمه کښی د هفو خدايانو څاۓ پیریانو دیوانو ونیوؤ. او دا قیصی د الف لیلا په نوم خوري شوي. دی کیسو په دیره توندي د نړۍ په مختلفو ژیوکښی لاری جورې کړي. پښتوکښی هم د دیرو قیصو ژیارنه شوي ده خو دا تولی نظم کښی دی.

د سندباد د اؤو سفرونوکیسی هم مختلفو ژیوکښی ژیارل شوي دی او فلمونه پري هم جورشوي دي.

د الف لیلا د نورو کیسو په شان د سندباد د اؤو سفرونو کیسی هم په زړه پوري انداز لري. کیسه کښی کیسه. موضوع هم هغه دي چې همت سره قسمت مل شي نو ژوند جورشی

BUSSANIS

د سند باد ڄڙنی سفر

برابره کریده. دا هره نقشه پخپله هم زره رانیکون کی او ارزښت لري. ماشومان کیسی هم غواړي او نقشی هم ولی دا کار ډیر گران پريوځي. او چې دومره گران کار ته خوک ملا وتهري نو د هغه (یا د هغه) ملا تپول پکار دي.

د صفيه حلیم دا کار د ډیري ستائنى وردې. خه به دا وي چې صفيه حلیم هم دی صنف ته خپله پاملنې راټوله کړي چې دی مخصوص صینف کښي څان د پاره ټانګه خائے جورکړي شي او د پښتو ادب دا پاتي اړخ هم وورنۍ. پښتنو ماشومانو ته هغه څه ورکړي چې د هغوي پکار دي څکه چې دا ماشومان به راتلونکي وخت کښي د پښتو پالونکي او ساتونکي وي. د دوى سنه او صحیح روزنه د پښتو ژي د روښانه سباوئن زېرے دے.

د اګټرشيرزمان طائنسه

پېو (نوښيار، پښتونخوا)

۱۹۹۳ جنوری ۲.

د سندباد لمرنی سفر

وايي چي د خلیفه هارون الرشید په دورکښي د بغداد په بنارکښي يو ډير غریب سپری د هنبدباد په نامه اوسيده- دی مزدور وو او د خلکو سامانونه به يې په خپلو اوړو د یوه ځای نه بل ځای ته وړل.

یوه ورځ دی ډير ستری، ستومانه مابنام د خپل کور په لوری روان وو- په لاره کښي د دمي د پاره د یوه لوي کور په دروازه په پونو کښیناست. د کور دننه د خوراکونو خوشبویي د ده سپورې مو ته راتله، کله کله به يې د موسیقیي آواز هم تر غورو شو. هنبدباد يو سور اسویلی وکړو او د ځان سره يې ووئیل: ولی زه دومره غریب یم او د دی کور خاوند شتمن دی. آخر ده داسی کوم بشه کارونه کړیدي چې ما ندي کړي.

دا کور د سندباد وو او هغه وخت کښي ده د هنبدباد

خبری واوریدی. خپل یو نوکر یی بهر ولیرلو او ورته یی امر وکرو چی دا سری دی ورته حاضر کړی. نوکر ولار او هنبداد یی دننه راوست. سندباد دهغه هرکلئ وکړ، د ځان سره یی کښیناوه او ډودی یی ورته راوغونښتله. بیا یی ورته ووئیل چی ډودی وڅوری نوزه به درته ووايم چی دا مال دولت ما څومره په خوارو تر لاسه کړي دی.

هنبداد چی ډودی وڅوره، نو سندباد ورته خپله کيسه داسی شروع کړه:

زه لا څلمی وم چی پلار می مړ شو او ماته یی دیر مال دولت پریښود. ځما ګته نه وه او خرچ می لاهاغسی وو خنګه چی می د پلار په ژوندانه وو. آخر چی هرڅه رانه په خلاصیدو شول نو ما فکر وکړ چی که دا وخت می څه کاروبار ونکړ نو غرق به یم. په پاتی دولت می د تجارت د پاره مال واخست او په یوه بیړی

کېنى خلیج فارس ته روان شوم. بىرى په لاره په ورپ، ورپ تاپوگانو كېنى ودرىدە. او مونىز د تجارت په مال بىندى گىته و كىرە.

يوه ورخ مولە همدغىسى يوه ورپوکى تاپو سره بىرى ودرولە او په يوه ورپوکى كىشتىنى كېنى د خوراك د سامان سره ورته لارپ چى ھلتە او رىبل كېرە او ستومانى لرى كېرە. زما ملگەرە او رىبل كېرە وو او د خوراك پە پخولو اختە وو چى ناخاپە ھەمكە ونسوزىدە او ترخو چى مورپ ھانونە تىنگول، ھەرخە درې ورپى وو.

دا تاپە پە اصل كېنى يوه سمندرى بلا وە او مورپ ددى پە شا او رىبل كېرە وو. بلا خۇ د ھایە لارە ولې ھەما تىول ملگەرە پە سمندر كې غرق شول. ما پە سمندر كېنى توب كېرە وو او ھەخە مى كولە چى خېلى بىرى تە ھان

ورسوم. خود بیپرئ کپتان زه ونه لیدم او بیپری رانه
ولاره. ما د کشتی یوه تخته ترلاسه کره. او دوه ورخی
په سمندرکی نامعلومه منزل ته روان وم.

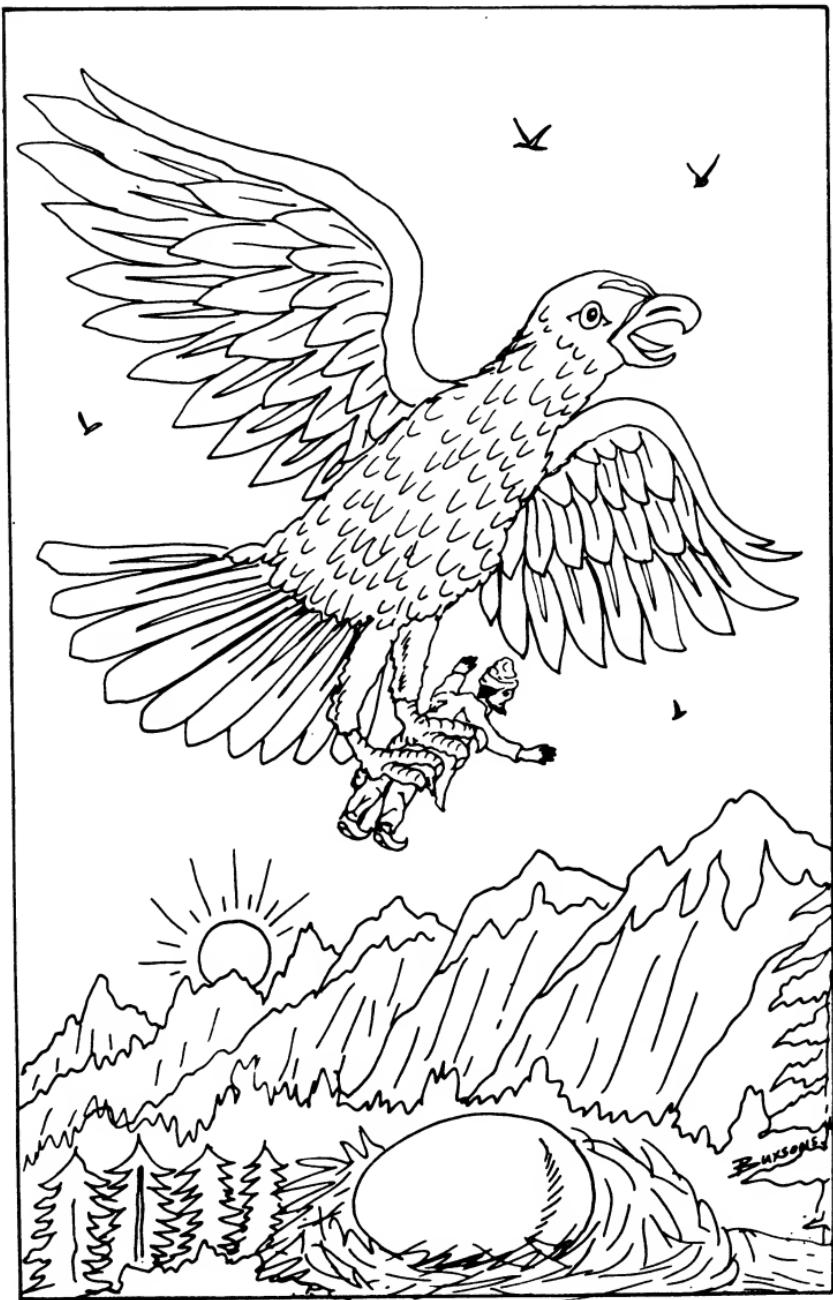
آخر دسمندر چپو وچی ته ورسولم. قسمت می بنه
وو چی ځنګلی میوی می ترلاسه کړي او لوړه می پري
ماته کړه. لړه دمه می وکړه نو پیاده روان شوم. توله
ورڅه می مزل وکړ او تشن په اویو یا د ونو په پانو
می خیته مړوله. پدی وخت کې می یو سړئ ولید او
هغه ته می خپله کيسه تیره کړه. هغه دخان سره کرم او
خپلو ملګرو ته یې بوتلم. بیایی لړ دودی راکړه چې
د خورلو نه وروسته زه هم هلته په ځمکه پریوتم او ویده
شوم.

دا سړی د هغه ملک دباچا نوکران وو او په دی ځای

کي يي د هغه د آسونو روزنه کوله . دوي په بله
 ورخ زه د دخانه سره د پاچا محل ته ورسولم او پاچا
 چي زما کيسه واوريده نو دخپل ميلمه په توگه يي
 هلته د اوسيدلو اجازه راکره .

زه به هره ورخ سهر د سمندر غاري ته تلم او بيريو
 ته به مي کتل، د هري بيري کپтан سره به مي خبری
 کولي او د خپلي بيري په باب به مي معلومات
 اخیستل . آخر یوه ورخ مي خپله بيري ولیده، ما
 ورمندي کري د بيري د کپтан سره مي وليدل او د خپل
 سامان غونبتنه مي تري وکره . هغه حيران شو او بيايي
 وویل - ته دروغ وايي ، سندباد خو ما په خپلو سترگو
 وليد چي په سمندر کي غرق شو . ستا حيره د هغه په
 شان ده ولی ته هغه نه يي . ما ورته دير وویل چي زه
 سندباد يم، خو هغه دا خبره نه منله . آخر د بيري نور

د سند باد دویم سفر

خلک راغوند شول. په دوي کي حينو زه وپيژندم
اوبيا کپتان ماته د خپل مال د ترلاسه کولو اجازه
راکره.

ما تر تولو اول يوه قيمتى توفه د پاچا د پاره را
واخسته او د هغه دربار ته لارم. پاچا که هرڅو زماتوفه
واخسته. ولی باور يي نه کيدو چي زما په شان غريب
او خوار سري سره به هم دومره قيمتى شيان وي.

ما ورته وویل چي خرنګه زما خپله بيړي بندرته
رارسيدلی وه، ما د تجارت په مال ګته وکړه نور
سامانونه مي واخستل بيا مي د پاچا نه رسخت
واخیست او د بصری په لور په بيړي کي روان شوم.

سنديباد خپله کيسه وکړه نو هنديباد ته يي وویل چي
دا زما دلري سفر داستان وو، سبا هم په وخت راشئ
چي د دويم سفر قيصه درته وکړم.

د سندباد دویم سفر:

په دویمه شپه چې هندباد د سندباد کره ډوډي و خوره
نو سندباد ورته د خپل د دویم سفر حال وړاندی کړ.
هغه وویل:

که خه هم د لمړنی سفر په تجارت کي ما ډير مال
ګټلی و او لړ موده مي په خپل کور کي د آرام ډوډي
خوره ، خو دا حل مي اراده وکړه چې کیناستل ندي په
کار. یو حل بیا مي د تجارت سامانونه واختستل او په
یوه بیړي کي روان شوم. په لاره به مي د پخوا په

شان ځای په ځای خپل مال خرخاوه او نور به می اخیستو. یو ورځ یوه داسی تاپو ته ورسیدو چې هلته د یوه ژوندي انسان درک هم نه لګید خو هر ډول دمیوو ونی ، ګلان ، روانی چینی او بنیازی ځمکی وي. فیصله دا وشهو چې دڅه وخت لپاره به تول په دی تاپو کی وګرځو. ما لړ خوراک دخان سره واختست او د نورو نه بیل دیوه روډ په غاره روان شوم. په یوه سبکلی ځای کې می دمه وکړه، ډوډی می وڅوره او د چینی یخی او خوبی اویه می وڅښلی. بیا د یو څه وخت لپاره څملاستم او پدی کې می سترګي ورغلې. چې را ویبن شوم نو ناوخته وو. ما د سمندر په لوری منهوي کړی خو بېړی رانه تللي وه.

اوسمه په دی تاپو کې یواځې وم. ځان ته می ډیر بد رد وویل خو دپیښی نه تیښته نه وه. په یوه ونه

وختم چي د تاپو لویوالی راته معلوم شي. لري په یوه
 ځای کي مي یو لوی گومبد ولید. ما لا سوچونه کول
 چي دابه څه وي ناخاپه تیاره شوه. دا د ماهیگر وخت
 وو او لمړ لا ولار وو فکر مي وکړ چي دا وریځ ده. خو
 چي آسمان ته مي وکتل نو یو لوی تور مارغه مي په
 نظر شو.

ما په بېړي کي د خپلو ملګرونه ددي مرغه په باب
 دير څه اوريدلې وو. خو په خپلو سترګو مي ولید او
 هک حیران ورته پاتي شوم. بیا مي د هغه سپین گومبد
 په لوری منډي کړي کوم چي د دی مرغه هګئ وه. زه
 خبر وم چي دير ژر به دا په خپله هګئ کیني، نو دهګئ
 سره پخوا کي مي ځان پت کړ. لبې شیبه وروسته تور
 مرغه لکه دسیلې په شان په ځمکه راکوز شو او په
 هغه لوی گومبد چي دده هګئ وه کیناست. ما ژر ژر

خان دده په پنجي پوري و تاره او په انتظار کیناستم .
توله شپه همدغسى تيره شوه . سهر وختي مرغه والوت
او زه هم دده په پنجه پوري حورند هوا ته پورته شوم .

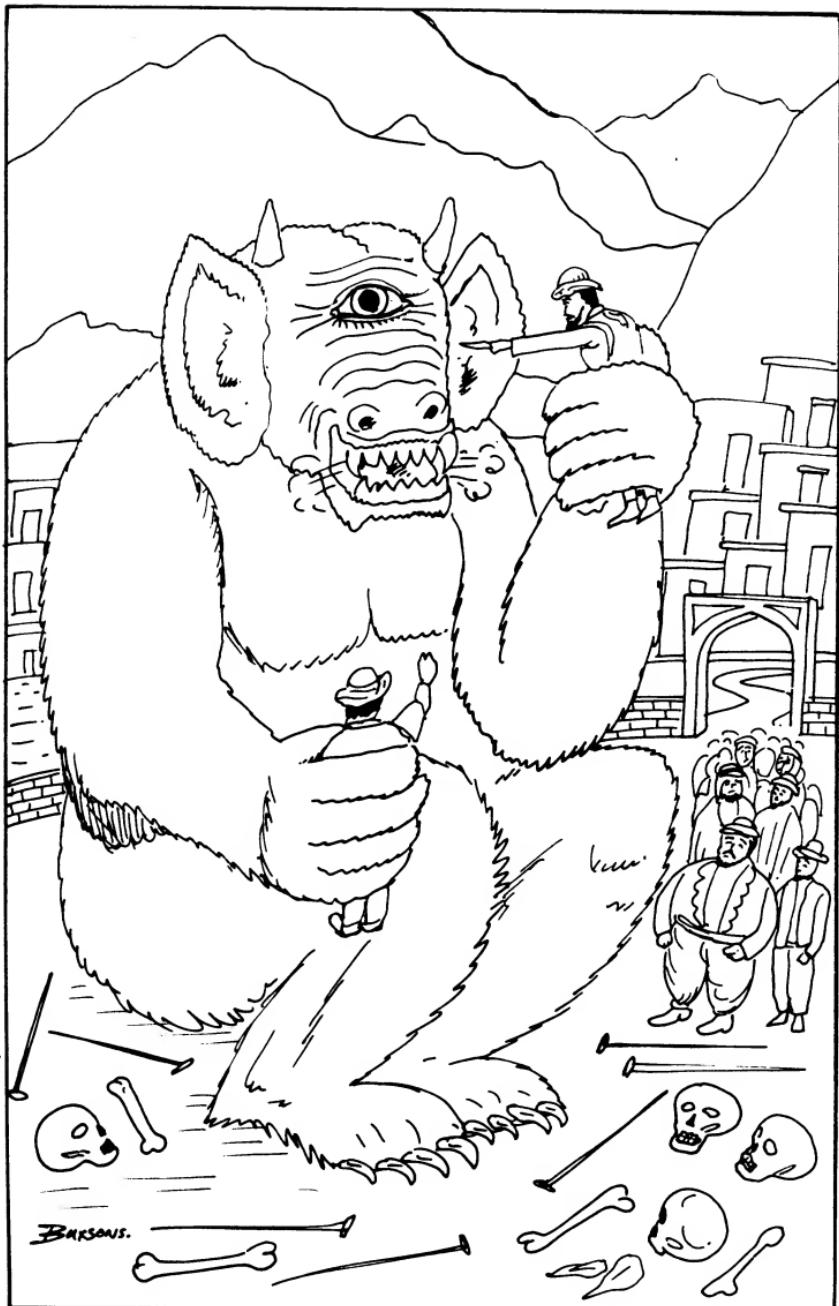
مرغه په دومره رفتار روان وو چي زه بيهوشه شوم .
کله چي په خود شوم نو په حمکه پروت وم . ولی او س
د مرغه په پنجه پوري ترلى وم . ژر ژر مي خان خلاص
کر او په همدي وخت کي مرغه والوت . زه نه وم خبر
چي دا کوم خاي وو ، دچا ملك وو . هر خواته دنگ
غرونه وو چي ورباندي ختل نا ممکن بنکاريده . چي
حمکي ته مي پام شو نو هر لوري ته سبکلى آماس
پراته وو . زه خوشاله شوم خو هلتنه مي دومره لوي لوي
ماران وليدل چي زمري به یي خورل خو خنگه چي د
ورخي رنا خپريده دا لوي ماران به په تيپو کي پتيدل .
ما خان ته په یوه غارکي د پتيدل لو خاي پيدا کر چي د

هغه خوله مي په یوه غته تېرې بندولى شوه. هلتە
 کیناستم خوبه مي توله شپه دمارانو آوازونه اوريدل.
 سهر چى د لمپلوشى خپرى شوي نو زه د خپل ھاي نه
 را بھر شوم. د مارانو له ويرى مي په هري خوا پرتو
 آماسوته گوتى نشوي ور ورلى. د تاپو نه مي لب
 خوراك د ھانه سره راوري و هغه مي وخور او پياده
 مزل مي شروع كر. توله ورخ مي سفر و كر آخر په یوه
 ھاي کي ستري ستومانه کیناستم او بيا ويده شوم. زه
 لا ويده وم چي راسره خواكى مي خه دروند شي را
 وغور حيد. چي سترگي مي وغرولى نو چي گورم چي
 دغوبني یوه لويه توتە راسره پرته ده. ما آسمان ته
 وكتل خو په همدى وخت کي دغوبنو نوري توتى وار په
 وار راپريوتى. هره توتە چي راپريوتە نو په هغى پوري
 به په ھمكە پراتە آماس ونسنتل.

زه پوه شوم. په بېرى کي مي له خلکو نه اوريدلېي وو
 چي د غرونه خلک داغوښي په دي ته راغورخوي
 چي بازان او مرغان او خپلو ځالو ته راوري بیا خلک د
 بازانو او مرغانو په ځالوکي آماس لتهوي. اوس مي نو
 یو خیال په مغزو وګرځید. اول مي خپل جیبونه له
 آماسو مګ کړل بیا مي دغونښي یوه لویه توهه په ملا
 وترله او پرمخی په حمکه ویده شوم. لږ وخت تیر شو
 او یو غت مرغه راغى د غونښي توهه یي په خپلو پنجو
 کي واخسته او والوت. زه یو ځلی بیا په هواکي وم،
 خو دا حل زما ځای و مرغه ځاله وه.

د دي ځالي خارنه یوه تجارت کوله او هغه چي زه په
 ځاله کي ولیدم نو اول خو حیران پاتي شو، بیا یي
 وویل چي ته د دي آماسو د پټولو حق نلري. دا تول
 زما دي، ما ورته وویل چي دا ما دهغه مرغه د ځالی

د سند باد دریم سفر

نه نه دي پت کري ولی د ځان سره مي د وادي نه راوري وو. او دا چي زه دا ټول له هغه سره د نيمولو لپاره تياريم. تجارت چي دا خبره واوريده نو زه یي خپل کورته بوتلم. د ده نور ملګري هم راټول شول او زما کيسه یي واوريده. ما ورته ټول آماس کيښودل. خو تجارت صرف ورپي ورپي داني ئى غوره کړل. ما شپه له هغه سره تيره کړه او په بله ورڅه مي ورنه رسخت واخیست. د بیار بندر ته ولاړم او بغداد ته په رومبی بېړي کښي مي د تجارت خه مال کيښوډ او آخر بیا یوه ورڅه خپل وطن ته ورسیدم.

سندباد چي خپله کيسه پاي ته ورسوله نو هندباد ته یي د سلو سیکو یوه دکه کڅوره ورکړه بیا یي ورته وویل چي سبا ته راشی نو زه به د خپل دریم سفر کيسه درته وکړم.

د سندباد دریم سفر:

په دریمه ورخ هندباد هماگسي د شپي د سندباد
کورته ولار. اول يي دودي و خوره او بيا د سند باد
کيسی ته غور شو. هغه ورته خپله کيسه داسي شروع
کوه.

ماچي خپل دریم سفر ته ملا و ترله اوبيري مو د بندر
نه روانه شوه، نو په سمندرکي طوفان وو. زمور خيال
دا وو چي په لبر ورخو کي به د اخلاص شي. خو
داسي ونشوه. خو ورخو روسته د بيري کپтан اعلان
وکړ چي دوي اوسم په بيري هیڅ کنټرول نلري او دوي
د یوه تاپو په لور د سمندر په چپوکي پخپله روان
دي. په دي تاپو کي وحشي انسانان اوسيدل اوڅنګه

چې زموږ بېرى وچې ته نزدي شوه، ګپتان راته وویل
 چې له دی وحشی انسانانو سره مقاومت مه کوي ځکه
 دوي ډير ظالمان دی. که هرڅه درته وايې تاسو ېي
 منئ. دا وحشی انسانان زموږ له بېړۍ نه راتاو شوه او
 ټولو ته ېي وویل چې د بېړۍ نه کوز شي. موب ټولو
 همداسي وکړل. هغوي رانه هرڅه واخستل، بیا په بېړۍ
 کې سپاره او د هغه ځایه لارې.

موب ټول هک حیران په تاپو ولاړ وو. آخر مو ووي
 چې پیاده سفر پیل کړو. لږ سفر مو کړي وو چې یوه
 لویه بنایسته مانی مو ولیده. په یوه لویه دروازه چې
 وردنه شوو له یوه میدان نه ورتیر شوو. په دی کې د
 انسانانو دههوکو غونډي جوري وي او یوی خواته د
 کبابو سیخان هم پراته وو. موب ودریدو، ویره راباندي
 راغله. ناخاپه ځمکه و خوځیده او یو لوی دیو مو مخی

ته ودرید. د دیوختیره دیره ویروونکی وه او دپزی د
 پاسه یی یوه غته سترگه وه چی په هغى یی تهولو ته
 کتل راکتل مخ یی داسپ په شان وو او غورونه یی
 دومره لوی وو چی داوبو د پاسه یی راخورند وو. دی
 دلویی ونی نه هم جگ وو. یوه شیبې یی موب ته کتل،
 بیا یی زه په خپلو پنجو کی راوچت کرم. زه دیر
 کمزوری وم. ده یو واری زما ملگروته وکتل، بیا یی
 زه په ځمکه کیسبودم او زموب د بیړی کپتان یی چې
 سنه چاغ (مزی) وو، راوچت کړ. زموب مخ ته پروت یو
 غټه سیخ یی راواخست، اور یی بل کر او د کپتان
 کباب یی جوړکړ. کباب یی وڅو او بیا دنه ولاړ او
 ویده شو. تر بلی وړحی پوری موب په تاپو ګرځیدو چې
 دخان لپاره دپتیدو ځای پیدا کړو. خو دیو په دا بله
 ورڅ زموب یو بل ملګری راونیو او کباب یی تری
 جوړکړ. په دریمه ورڅ هم دا چل وشو، نو موب په خپلو

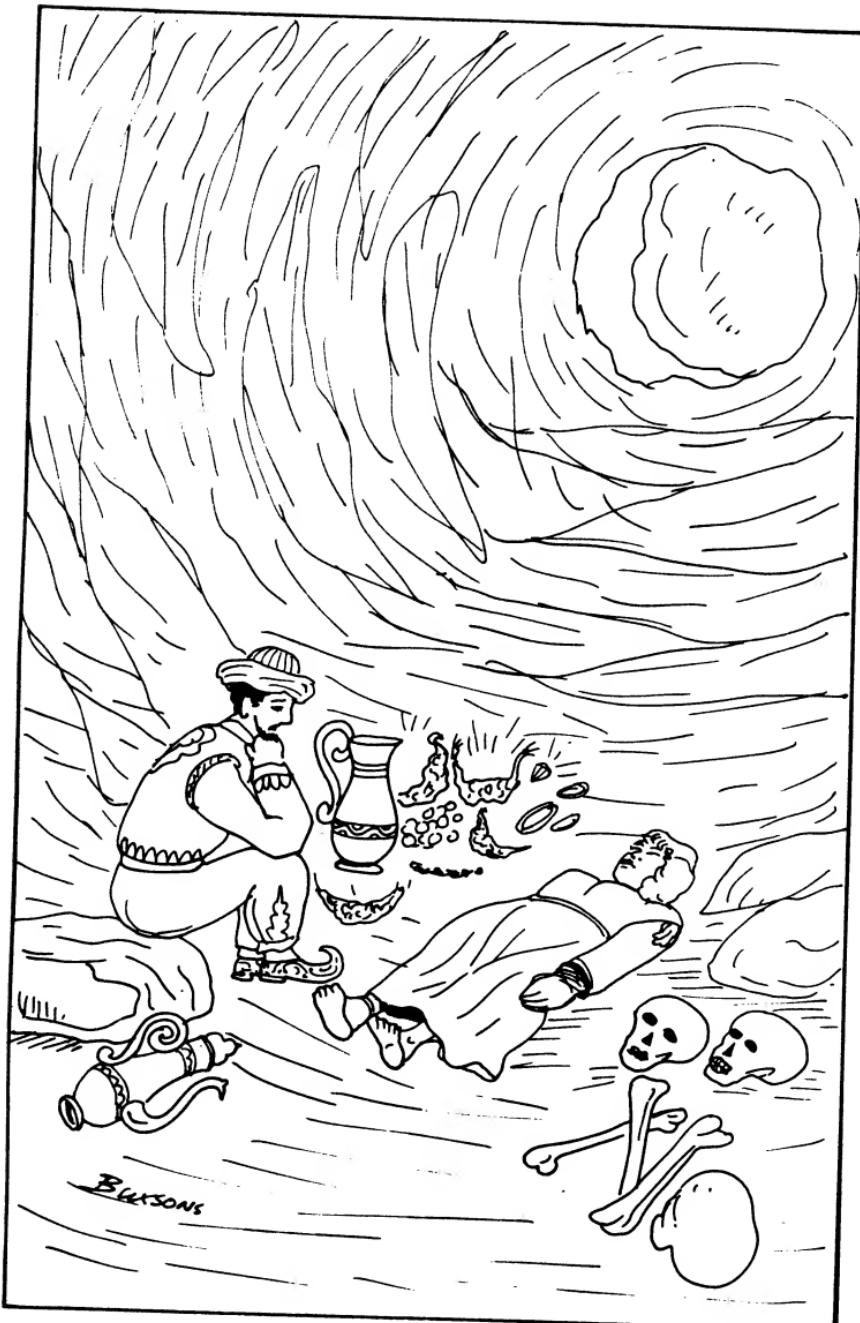
کی سلاوکره چی خه کول په کاردي.

سهار وختی پاخیدو. اور مو بل کر او یو یو سیخ مو په کی بنه سورکر. بیا تول په گدہ سره لارو او چی دیو خپله یوه سترگه وغروله نو مور. ور پکی سره د سیخونه ومندل. دیو چغی کری، مور سیخونه وغورحول او د سمندر په لوری مو منلی کرل. هغه نه ورباندی مور یوه بیری جوره کری وه هغه مو سمندرته ونبوله او په او بو کی موسفر شروع کر. په همدي وخت کی د تاپو نه د چفو آوازونه راپورته شول چی په شا مو کتل نو د دیو ملگرو چی د هغه په چغه رارسیدلی وو، په مور پسی منلی و هلی خو په هغه وخت کی مونبر په ژورو او بو کی وو. دوی غت غت کانی را واخستل او په مور پسی یی ویشتل. یو خو کانی زمور په بیری راپریوتل او بیری یی راتوتی کر. مور په او بو کی لامبو و هله

چې یو بل تاپو مو سهی کړو او هغه ته لارو. د لته
 د میوو ډیری وني وي او مور. خوشاله وو چې د دیوانو نه
 خلاص شوو او ژوندي پاتی شوو. په میوو مو ځان مور
 کړ او ايله ساه صورت مو په ځای شوي وو چې یو غت
 ځناور مو ولید. د هغه مخ د یوه لوی مار په شان ته وو
 ولی د آس په شان خلور پښی یې هم لرلي. پخوا لدینه
 چې مور ترینه تښتیدلي واي، ده زمور یو ملګري
 راونیو او ويی خور. بیا د غره په یوه سوری کې ننوت
 . په بله شپه همدغسى وشول. مور نه پوهيلو چې خه
 وکړو. زما ټول ملګري دي بلا و خورل او یوه شپه زه
 بالکل یواхи پاتي شوم. ما بنه ډير لرگي راتول کړل او
 ځان ته مي شاوخوا اور بل کړ. توله شپه مى دا اور بل
 ساتلي وو او بلا د اور د ويرى ماته نزدي رانګله .

په بله ورځ چار چاپيره سمندر ته مي سترګي نیولي

د سند باد خلورم سفر

وی چې یوه بېرى مې ولیده. دا ډیره لري وه خوما پېتکي خلاص کړ او هغه ته مې خوڅول شروع کړ. زه سخت ستړۍ وم خو همت مې نه وو باياللي. آخر د هغې بېړي کپتان زه ولیدم او یوه کشتی یې راپسى راولېرله. په هغې کې سپور شوم او چې بېړي ته ورسیدم دا هماغه کپتان و چې په تیر سفر کې یې زه په یوه تاپو ویده پېښې وم. هغه چې زه ژوندی ولیدم نو ډیر خوشاله شو او بیاپی راته وویل چې ستا ټول مال له ما سره امانت دي. ما د خدای شکر وایست. په یوه بندرکې مې دا مال خرڅ کړ او د تجارت له نورمال سره بصری ته راورسیدم.

سنديباد خپله کيسه چې پای ته ورسوله نو هندبار ته یې د سرو زرو دسکو یوه خلته ورکړه او رسخت یې کړ.

دسنديباد دڅلورم سفرحال به بیا په دي پښې ولولې.

د سندباد څلورم سفر:

سندباد کله چې د هندباد سره په څلورمه شپه هم
دودي و خوره نو د چاى یوه پیاله یې رواخسته او په
څپله کيسه یې پیل وکړ. ویل یې:

کله چې زه یو واری بیا څای په څای شوم، دا څلی
می د فارس په لرو بروکې سفر وکړ او د تجارت مال
می هر چيرته خرڅاوه. په یوه څای کې بندرته ورسیدم
او خبر شوم چې د تجارت یوه بیړی تیاره ده. ما په
کې څپل مال کيسود او روان شوم. په بیلو څایو کې
می څپل مال وپلوره اوښه ګټه می وکړه. خو یوه ورځ
په سمندرکې توپان راغی او زموږ بیړی دویه شوه. زه
او زما ملګری د بیړی په ماتو درو د دویدونه پاتی

شوو او يوه تاپو ته ورسيدو. پدي تاپو کي چي کوم
 خلک اوسيدل هغوي موب خپلو کورونو ته بوتلو او ډيره
 سنه وضع يي راسره وساتله. دوي موب ټولو ته د خوراک
 لپاره يو داسي شي راکړ چي ډير مزیدار سبکاريدي او که
 څه هم زما ملګرو ورباندي په خورلوا شروع وکړه ، ما
 هیح ونه خور ټکه چي زه ویریدم چي په دی کي به يي
 څه ګو کړي وي. لپ وخت تير شو نو زما اندازه سمه
 وخته ، زما تول ملګري داسي نشئه وو چي په نورو
 خوراکونو ارم شوو. دا چل به هره ورځ کيده آن تردي
 چي تول په خوراکونو سنه چاغ شول. ما به دوي ته کتل
 او لپ څه وریجی يا میوه به می و خوره. نتیجه يی دا وه
 چي زه هماغسی وچ ډنگر پاتی و م نو زما به پته نه
 لګيده او په نور خلکو کي به پته شوم.

يوه ورځ می موکه ترلاسه شوه، کله چي د تاپو خلک
 دښار نه بھر وو او يو بدنا وروسته پاتی و. ما دهغه

ځایه پسی وایستی او مندی می کړی. تر اووه
 ورڅو می مندی وهلي خو هيڅوک می په لاره ونه
 ليدل. په اوومه ورڅ می یو خو تنه وليدل او چي هغه
 ته می خپله کيسه تیره کره نو هغوي حيران پاتی شوه
 چي زه د هغه ځایه ځنګه ژوندي راوتلى وم. دوی د
 یوی بلی جزیری نه هلتہ د کار لپاره راغلي وو او چي
 کله یې خپل کار سرته ورسولو نو زه یې د ځان سره
 کرم او خپل ملک ته یې بوتلم. هلتہ کی دوی زما ډير
 خیال وساته او پاچا یې زما ډير قدر او عزت وکړ. زه
 چي یو خو ورڅي هلتہ پاتی شوم نو دا می وليدل چي
 ټول خلک آن تردي چي پاچا هم کله چي په آس سپريده
 نو د آس قيضه او زين به نه وو. زه پوه شوم چي دوی
 خبر ندي. یوه ورڅ می دوه کارګران له ځان سره کړل او
 د آس زين او ملو نه می جوړ کړل. بیا می یو آس په
 دی سمبال کړ او پاچا ته می حاضر کړ. پاچا په دی

دیر خوشاله شو او سمدستی یې ماته دومر، انعامونه
راکړه چې زه تر تیلو شتمن سړي شوم.

بیا زما د واده انتظام وشو او د هغه ملک یوه نجلی
یې ماته واده کړه. که خه هم زه په دی خوشاله نه وم،
خو خپل ژوند می هلتنه شروع کړ. خه موده پس زما
ښه (میرمن) مړه شوه. د هغه ځای دستور وو چې د
مرې ښه سره خاوند او له خاوند سره د هغه ښه
ژوندی خبیدل. دوي مورب دواړه د غرونو په لوري
بوتلو او زه یې په یوه غار کې بند کرم د غار په خوله
کې یې یوه غته تیزه کیسبوده. زما خلور خواوی د مرو
هډوکې پراته وو.

له ماسره یې د دوه ورځو خوراک هم پریښی وو.
کله چې دا ډوډی خلاصه شوه نو بیا هیڅ نه وو.

څو ورځی پس دغار تیزه لري شوه او یو بل ۱۳۷۸
د هغه ژوندی ښه یې په غار کې بند کړل.

بنجه خو لېه شيبة وروسته د وېرى مره شوه او ما د هغې د دوه ورخو خوراک ھان ته کې.

یوه ورخ مې په دې قبر کې یو آواز تر غورو شو او زه چې د آواز په لورى لارم نو رنها مې ولیده. ورته نزدي شوم نو معلومه شوه چې ھا بلی خواته د وتو لاره وه او یو ھناور دمرو په ھلەوکو اخته و. ھناور مندي کېي نو زه هم ورپسى لارم او د هغه قبر نه بھر شوم . زه اوس د سمندر په غاره ولاپوم چې لاره مې برابره کړه، نو بېرته قبر ته لارم او د مرو سره چې کوم قيمتى سامانونه خښ شوي وو هغه مې راتیول کړل او بھر ته مې راول.

اوس زه د سمندر په غاره ناست وم او هره ورخ به مې کتل چې د تېښتی خه لاره پیداشی . آخر یوه ورخ مې یوه بېرى ولیده. ما ورته خپل پټکې خلاص کړ او

د سند باد پنجم سفر

په هوا کي مي ورته و خوزاوه. لبه شيبه و روسته يوه
وروکي کشتني زما په لوري راغله او زه يي د ھان سره
بيپري ته بوتلم. ما خلکوته وویل چي زما بيپري غرقه
شوي ده او ٿنه مال مي ترينه خوندي کري و ھكه دلته
ناست و م.

خدای خبر چي هفوی زما په کيسه باور وکر او که نه
، خو ٿنه پونښتني يي رانه و نکري. ما د مرو نه را تول
کري مال په يوه بندركي خرڅ کر. نور مال مي واخیست
او بي رته بصری ته راغلم.

سندباد کيسه پاي ته ورسوله او هند باد ته يي دهري
ورئي په شان د خدای پاماني په وخت کي دسکو ډکه
يوه کتھوره ورکره. بيا يي ورته وویل چي د پنځمي
کيسی د اوري دلو لپاره دي سبا شپي ته بيا دده ميلمه
وي.

د سندباد د پنځم سفر حال:

په پنځمه شپه چي سندباد له خپل ميلمه هندباد سره
دودي و خوره نو په خپله کيسه یې پيل وکړ. ويل یې.

زه تر ديری مودی په کور کې وم. په آرام ، آرام
می ژوند تیراوه. خو بیا راته داسی ژوند خوند نه
راکاوه. دا ټلی می خپله بیړی واختسته ، نورو تجارانو

ته می هم بلنه ورکره او له هغوي سره می یوحل بیا
سفر پیل کړ.

په لاره ډیره قراری وه. یوه ورځ د خکلو د اوپو
لپاره د یوه تاپو سره هیسار شوو. پدی تاپو کي
هیڅکوک نه وو. زما ملګرو د یوی لویی هکی نه
راوتلي د مرغانو بچي راونیول په اور یې وریت کړل
او وي خورل. همدغه شي زموږ د بدېختي سبب شو.
په خپل سفر مو بیا پیل کړي وو چې په آسمان کي مو
دوه لوی مرغان سهی کړل. دا د هغو ورو مرغانو مور
او پلارو وو. په خپلو پنجو کي یې غټ غټ کاني
نیولي وو او چې خه وختي زموږ د بېړی د پاسه
راورسیدل نو کاني یې په موره را وویشتل. زموږ بېړی
لاره درې وړی شوه. ډیر پکي ووژل شول، زه د
بېړی په یوه ماته تخته خو ورځی په سمندر کي روان

وم. آخر یوه بل تاپو ته را ورسیدم. تخته می پریشندله او وچی ته را ووتم.

سخت ستری و م او هلتہ ویده شوم. بله ورخ سهار می له ونو نه میوی راوشکولی او ځان می مورکړ. بیا په تاپو کی گرځیدم را گرځیدم چې یو بودا سری می ولید. هغه د ويالی په غاره ناست وو او ماته یې اشاره وکړه چې پوري غارې ته تلل غواړي خو په پښو شل دی. ما ورباندی زړه سوی وکه او په اوږد می کړ. چې د ويالی نه پوري غارې ته ورسیدم او سری د غارې نه کوزوم، دی را باندی ونښت، ما دیری هڅی وکړي خو سری خپل لینګی زما له غارې نه تاو کړي وو. زه به د کمزوري د لاسه په ځمکه پریوتم نو ده به پښی زما په خیته کی خښی کړي او مجبور به شوم چې بیا پاخم.

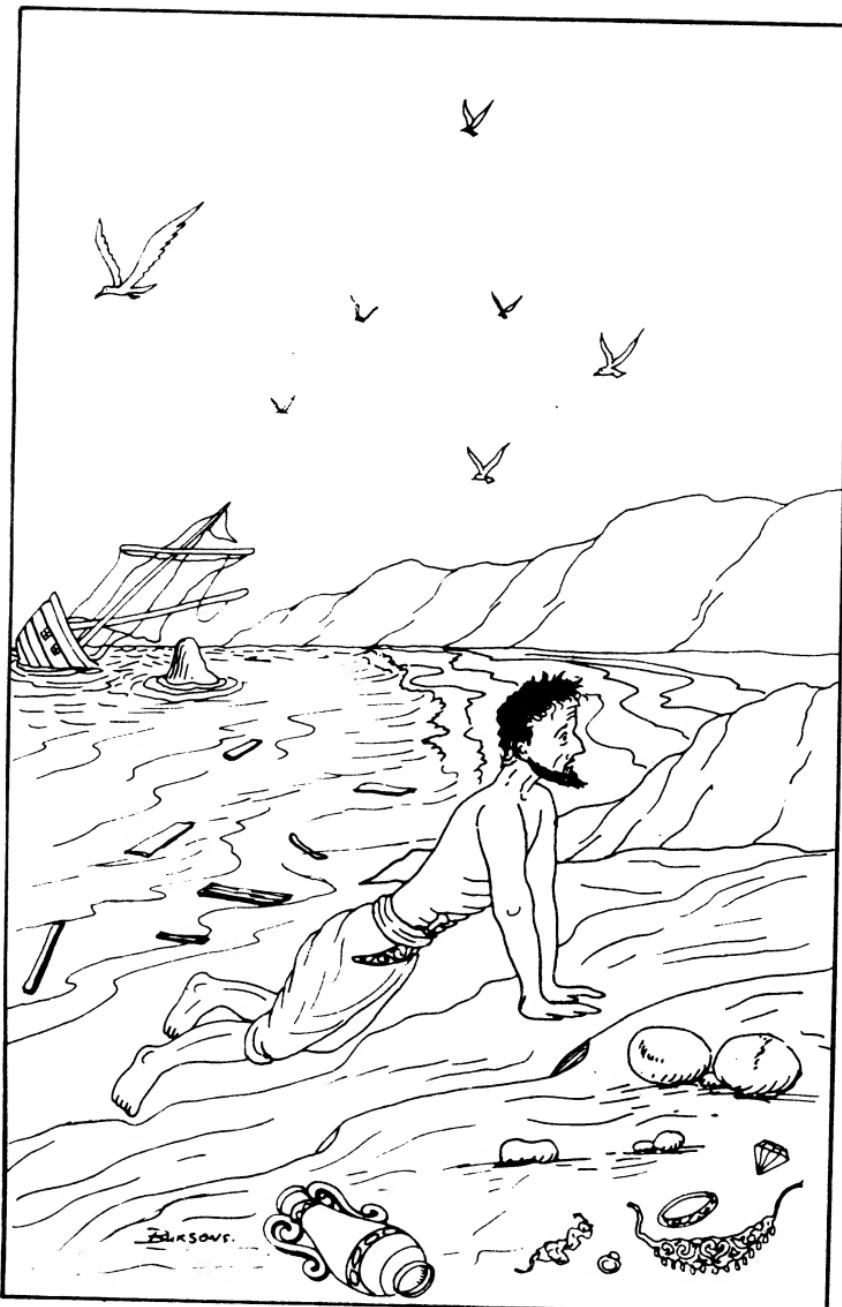
یوه ځای ته را ورسیدم هلته د انگورو ځیلی خپري وي. د پخو انگورو خوبیه (عرق) په یوه ځای کي دب شوي وه. ما ترینه یوه دوه گوته وڅکل په چرت کي شوم او په سندرو ويلومي پيل وکړ. بودا سره چي وليدل ماته یې اشاره وکړه چي دي هم خوبیه څکل غواړي. زه په هماګه ځای کي کیناستم، سره بنه ډير شراب وڅکل او دومره بیخوده شو چي زما لپاره د هغه نه خلاصي ممکن شو. ما په یوه وار هغه ځمکي ته راخلاص کړ، بیا می یوه غتیه تیره را وختسه او لکه د مار په شان ته می وواژه.

یونځو ورځي پس د تاپو سره په ژوړو او بوكی یوه بېړي ودریده او په یوه وره کشتی کي څو کسان ترینه وچي ته راغلل. زه یې ولیدم او پوښتنه یې رانه وکړه. ما ورته خپله کيسه تیره کړه. هغوي راته وویل چي ته

هير خوش قسمته يې چې له دې بودا سېرۍ نه خلاص
 شوي، گنې نوده نه خو خوک ژوندي ندي خلاص شوي.
 داسېرۍ دې تاپو ته د ناريل يعني د کوپري د تولولو
 لپاره راغلي وو. ماته يې هم يوه بوجۍ راکړه او زه
 ورسه شوم. په لاره موحان سره کانې را واخستل. يو
 ھای ته چې راورسيدو هلته د کوپري هيرې ونې وي او
 د ونو د پاسه بيزوگان ناست وو. زما ملګرو د هغوي
 په لوري کانې وویشتل.

بيزوگانو د ونو نه کوپري راوشکولي او په موبې يې
 يرغل وکړو موبې تولو ژر ژر دا کوپري راواخستي او په
 خپلو بوجيو کي مو راغوندولي. تولو چې خپلي بوجۍ
 ډکې کړي نو بيرته کشتې ته راغلو او له هغه ځایه مو
 بيا بيرې ته کوپري ورسولي. په بله ورځ موهم داسي
 وکړل آخر په يو خو ورځو کي موبې هيره سنه کوپره

د سند باد شپږم سفر

راتوله کره نو بیزی روانه شو. په لاره کی ځای په ځای ما خپله کوپره خرڅوله او قیمتی کانی او مسالی به می په بدل کی اخستی. دبیزی تجارته می هم څه برخه په کی ورکره. او آخر چې دخپل وروستی مال تاوان می پوره کړ، بیزته بغداد ته راغلم.

سندباد کیسه پای ته ورسوله نو هندباد ته یې رسخت ورکړ او دپخوا په شان یې ورته بیاد سلو سیکو یوه کخوره ورکړه.

د سندباد شپزمن سفر:

په شپزمه شپه چي هندباد دسنبداد کره لار او د
دودی نه وروسته يی د چای پیالي راواخستي،
سنبداد ورته وویل:

ته به حیران يی چي ما په هر يوه سفر کي دومره
سختي ولیدلی خو بیا به می هم چي خه موده په کور
کي تیره کره ، نو زره به می وشو چي یو بل سفر هم
وکړم. اوس هم زه سوچ کوم چي ولی؟ خو هاغه وخت
حوان وم او د نوو حایونو د لیدو شوق می درلود.

دا واری د تجارت د مال سره په يوه داسي بیړي کي
سپور شوم چي د يوه اوږد ه سفر د پاره برابره شوي وه.

په سمندر کي مو ډيری ورځي تيری شوي نويوه ورځ
 خبر شوو چي دبېړي دکپتان نه لاره ورکه شوي وه .
 دي هیڅ خبرنه و چي په کوم لوري روان و . په
 همدي وخت کي بېړي په یوه داسي رود روانه شوه
 چي له هغه نه د بيرته وتلو امکان نه و .

په بله ورځ د بېړي ملاحانو بادبان تړلو چي د بېړي
 پېړي وشليدل او د سمندر د چپو سره بېړي د وچي په
 لور روانه شوه . له وچي سره نزدي په ورو ورو په
 ماتيدو شوه . موږ ژر ژر خپل مال ترينه وايسټ او وچي
 ته مو ورساوه . تول خلک هم ټوندي پاتي شوه خو د
 بېړي کپتان راته وویل چي په دي ځای کي زموږ لپاره
 بیله مرګه بل هیڅ نشته .

دا و چي پدي لږ برخه کي بي له کانهو او تېرو نه بل
 هیڅ نه وو . په ځمکه قيمتی کانې او سامانونه پراته

وو خو ورسه دمرو هلهوکي او پنجري هم وي. مور چي
دا وليدل نو سخت نامينده شوو.

ٿو ورخٽي تيري شوي هر چا خپله برخه ڏوهي ورو
ورو خوره چي زياتي ورخٽي ڙوندي پاتي شو خو تر
کومي چي يو يو کس به په کي د مرگ خولي ته ور
ديکه کيده او مور به ورته قبر جوراوه.

يوه ورخ داسي راغله چي زه هلته کي يواحٽي پاتي
شوم. ھان ته مي په ڪخير ڪتلو پيل وکر خو بيا مي فکر
وکر چي زه نو ملي دمرگ انتظار وياسم ٿه بله لاره خو
به هم وي. په ھمکه پراته د لرگو غٿي ٿوتي مي
راواختي او په ٿه خواريو مي يو د بل پوري وترلي.
بيا مي چي خومره قيمتي سامان کيدي شو په هفو
تختو بار ڪرو او سمندر ته مو ورتيله ڪڙ. ٿو ورخٽي
همداسي په او بوكى روان وم، آخر يوه ورخ دكمزوري د

لاسه بیهوشہ شوم. چې سترگې مې وغرولى نو کاته مې چې خلور خواوي مې تورپوستى سرې ولاړدي. او زه په څمکه وم. د خدای شکر مې وایست چې ژوندی وم. په دی تورپوستو کې یو کس زما په ژبه پوهیده هغه ته مې توله کيسه وکړه.

دوی ماته ډوډی راکړه او بیا یې په یوه آس سپورکرم او خپل پاچا ته یې ورسولم. پاچا چې زما له کيسى نه خبر شو، نوحیران پاتي شو. بیا یې زما کيسه ولیکله او د خپل حکومت په مهمو کاغذونو کې یې شامله کړه.

خلکو زما ماته ګوډه کشتی او تول مال هم له ماسره رالېرلي وو او کله چې مې هغه پاچا ته وښودل نو هغه ورسره مینه وښوډه. خصوصاً زمرد د هغه ډیر خوښ شو. ما غوستل چې خپل تول مال پاچا ته ورکرم ځکه

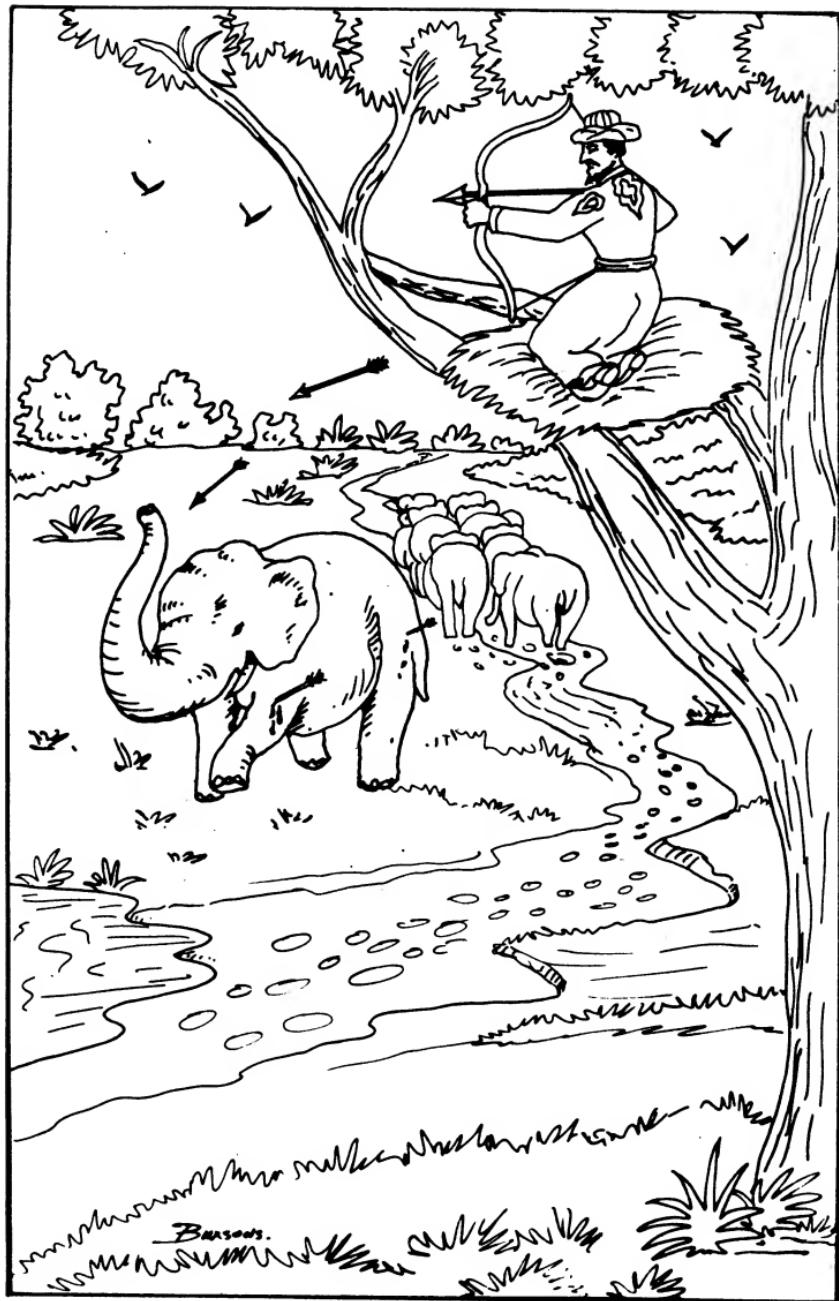
هغه راسره ډيره سنه وضع کري وه. خو پاچا له مانه هيڅ
وانه خستل. د دی پرخای یې لانور سوغاتونه هم
راکره.

مايو څو ورځي هلته تيری کري او آخر مي پاچا ته
وویل چي زه بغداد ته تلل غواړم. هغه راته اجازه راکره
خوبيا یې وویل زه د خلیفه هارون الرشید لپاره یو خاص
پیغام لرم او یو څو تحفی درکوم که دا دی له ځانه سره
یورل نو ډيره سنه به وي.

د تجارت یوه بېړي تيارة وه زه په هغى کي د پاچا د
سوغاتونو او د خپل مال سره یوځای بغداد ته روان شوم.

بغداد ته چي ورسيدم نو نېغ د خلیفه هارون الرشید
دربارته ولاړم او د تورپوستو د پاچا له خوامي په
څرمنه ليکل شوي ليک ورته وړاندي کړ. پاچا خلیفه ته
څلور سوغاتونه ورلېږلې وو: یو له یاقوتونه جوره یوه

د سند باد اووم سفر

پیاله وه چی د ملغلو دکه وه. یوه د مار خرمن وه
چی ناروغان به پری بنه کیدل. یو د خوشبوداره لرگو
گیلدي او یوه وینخه.

خلیفه چی دا سوغاتونه ولیدل نو له مانه یی د هغه
ملک په باب دیری پونښتنی وکړي چی نامه یی سراندیب
وه. ما ورته د ټولو پونښتنو جواب ورکړ اوبيا مي ترينه
رسخت واخت.

دا څل چی کورته راغلم نو پخه اراده مي وکړه چی
بیا به چیری هم په سمندرکی سفر ونکړم.
سندباد چی خپله کيسه پای ته ورسوله نو هنبداد
ترینه رسخت واخت او چی سندباد ورسره تر دروازی
راتلو نو ده ته یی د سرو زرو له سیکونه ډکه یوه
کڅوره په لاس کی ورکړي وه.

د سندباد اووم سفر:

په اوومه شپه سندباد د خپل وروستني سفر کيسه
 داسی پيل کره: يوه ورخ زه له خپلو ملگرو سره په
 کورکي ناست وم چي د خليفه هارون الرشيد له خوا يو
 سري راغي او ماته يي دربار ته د حاضريدو امر وکړه.
 زه چي د خليفه دربار ته ورغلم نو هغه راته د
 سرانديب د هغه پاچا لپاره يو ليک او سوغاتونه راکړل
 چي په تيرسفر کي يي ورته زما په لاس ليک او
 سوغاتونه راستولي وو.

زه به په دی دیر خوشاله شوی واي خو څنګه چي مي
 تيرڅل اراده کړي وه چي چيري به بیا هیڅ د سمندر
 په سفر لار نشم، نو خليفه ته مي خپل عذر وړاندی

کړ. هغه خواشینی شو، خو بیا یې راته وویل چې که هرڅه وی دا لیک او تحفې به ته خامخا وړی. او چې دا کار وکړی نو بیا به ته آزاد وي. زه پوه شوم چې خلیفه کوم امر راته کړي دي هغه به هرومرو پوره کول وي.

په یوه بېړی کې سراندیب ته روان شوم او چې هلته ورسیدم نو سمدلاسه له سوغاتونو سره د پاچا محل ته لارم. پاچا زماپه لیدو ډیر خوشاله شو. ما ورته د خلیفه له اړخه تحفې ورکړي. زه یې د خو ورځو لپاره هیسار کرم او بیا چې مې ورنه ربښخت اخست نو سبی ډیری تحفې یې راکړي.

ما غوبښتل چې ژر تر ژره بغداد ته ورسیبم خو په سمندر کې مې هیله دریمه ورځ وه چه سمندری شوکمارانو زموږ په بېړی یړغل وکړ. هر څه یې رانه

ونیول او موبه تول د هفوی غلامان شوو. په یوه بندر کی د دوی یوه ملکری موبپه غلامی خرڅ کړو. زه یوه تجارت و اخستم او له هفه سره د مریسی په صفت لارم. هفه به له ماسره بنه وضع کوله او هر چيرته به یې له ځانه سره بیوم. ما له ځانه سره لینده او غشی ګرځول او کله کله به مو هاتیان ویشتل. زما بادار د عاج یعنی د هاتیانو د غاسپونو تجارت وو.

زما کاریه دا ووچې په ونه به وختم او د هاتیانو قافله به چې تیریده نو یو به می ترینه وویشت او کله به چې نور لارل نو زه به له ځنګله نه بشارته راتلم خپل بادار ته به می خبر ورکاوه بیا به هفه له خپلو نورو سرو سره راته هاتی به یې په ځمکه کی خپن کړ تر خو به عاج له غوبنې نه بیل شوی نه و.

تر دوو میاشتو هره ورڅ زما همدغه کار و. یوه

ورخ چى سهر هاتيان ونى ته رانزدى شوه نو په خپله
 لياره د تللو په ځاي تهول ددي ونى نه راتاو شوه. د
 تهولو سترگى ماته وي ، سخت وويريدم ځكه چي د دوى
 شمير ډير زيات و. داسى بنكاريده چي دوي به د خپلو
 ملگرو بدل له مانه واخلي.

آخر يوه لوی هاتی هغه ونه په خپل خرتم کي ونيوله
 او د جرو بي وايستله. زه ځمکى ته راپريوتم خو ده زه
 په خپل خرتم کي اوچت او بيا بي په شا سپور کرم.
 هاتي ورو ورو روان و او نور ملگرى ورپسى وو. يوه
 لوی ميدان ته ورسيدو چيرته چي دمرو هاتيانو هلهوکى
 ځاي په ځاي پراته وو. بيا بي زه همالته پريښودم او
 تهول رانه لارل . زه د هاتيانو هوبنيارتبا ته حيران پاتى
 شوم. دوي خبر وو چي زه دوي د عاج د ترلاسه کولو
 لپاره وزئم نو ځكه بي زه يوه داسى ميدان ته راوستم

کوم چي د مرو هاتيانو له غابسونو نه ډک و.

زه په منده منده خپل بادار ته راگلم. هغه ډير خفه
ناست و خو چي زه يې ولیدم نو ډير خوشاله شو. څکه
چي زه ډير ناوخته شوم نو هغه زما لتون کري و، وني
ته تللي و او چي د وني حال يې ليدلى و نو پوه شوي و
چي زه به هاتيانو وژلى يم.

ما ورته ټوله کيسه تيره کره او دی می هماغه
ميدان ته بوتلو چيرته چي زه هاتيانو بيولی وم. زما
بادار چي دومره عاج وليدل نو باور يې نه کيده. ډير
زيات عاج مو د هغه کورته ورسول. هغه ډير خوشاله
و. ماته يې وویل چي اوس زه ډير شتمن يم او دا ټول
ستا له خوا نه دي. له نن نه وروسته ته غلام نه يې .
ددی نبار ټول تجاران ستا نه شکرگزاره دي چي د عاج

لپاره دومره سنه ٽاي دي ورته ونبود. دوي ته خو په
كار دي چي تاته سنه دير سوغاتونه درکهري. خو اول به
زه دا کار وکرم.

ما تجار ته وویل ستا نه ديره مننه چي آزاد دي کرم.
زما لپاره دا هم ديره ده. زه غواړم خپل کور ته لارشم
که کولي شی بغداد ته زما د تګ لپاره خه انتظام
وکره. هغه په دي رضا شو او څنګه چي د سفر لپاره
هوا سنه وه نو زه په یوه بيری کي روان شوم.
ما په دي موده کي د څان لپاره هم سنه دير عاج تول
کري وو. له هفو سره سم سم تجار هم دير خه را ته را
کري وو. چي بغداد ته ورسيدم نو د خليفه دربار ته
لام. کله چي مي توله کيسه ورته وکره نو باور یي نه
کيده، خو بيا هغه خبرو چي ما چيري دروغ نه و ويلي.
خليفه هارون الرشيد زما نوري کيسى هم اوريدلې وي

نو امر بی وکر چی دا تولی د سرو زرو په اویو ولیکلی
شی.

زما خپلو خپلوانو زما تود هرکلی وکر او د هغى
راهیس زه په خپل کور کی د ارامی ژوند تیروم.
بیا سندباد خپل میلمه هندباد ته مخ وارولو او ورته
ویی ویل اوس راته ووایه چی ما دا تول مال دولت په
خواریو ندی گتلی؟ هندباد راپاھیدو او ورته وی ویل
بیشکه چی تا له مانه زیات مشکلات تیر گری دی او
ته حق لری چی اوس په ارام ژوند تیر کری. سندباد
ورته وویل چی که هر حه زما د سفرونو قصی پای ته
رسیدلی دی زه غوارم چی ته هره ورخ د شپی دودی له
ماسره وخوری او اوس تاته هیخ ضرورت نشته چی په
دی وروستی عمر کی دومره سخت کارونه وکری.

